

4-8 IANUARIE 2021

ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

<i>I. CONSILIUL UE</i>	
1. Acordul comercial și de cooperare UE-Regatul Unit: Consiliul adoptă decizia privind semnarea (Consiliul UE din 29 decembrie 2020 – Brexit, Comerț)	2
2. Comunicat de presă: semnarea Acordului UE-Regatul Unit (Consiliul European din 30 decembrie 2020 – Brexit)	2
<i>II DOCUMENTE ADOPTATE DE CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ</i>	
1. Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitor la funcționarea modalităților stabilite prin Directiva 2010/24/UE a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri	3
2. Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu - Raport de evaluare a programului Uniunii de sprijinire a unor activități specifice care favorizează creșterea gradului de implicare a consumatorilor și a altor utilizatori finali de servicii financiare în procesul de elaborare a politicilor Uniunii în domeniul serviciilor financiare pentru perioada 2017-2020 instituit în temeiul Regulamentului (UE) 2017/826 al Parlamentului European și al Consiliului	3
3. Propunere de Decizie de punere în aplicare a Consiliului de autorizare a Republicii Lituania de a aplica o măsură de derogare de la dispozițiile articolului 287 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată	4
<i>III. ȘTIRI-REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA</i>	
1. Noua strategie de securitate cibernetică a UE	5
2. Acordul final privind calitatea apei potabile și accesul la aceasta	8
3. Erasmus+ și Corpul european de solidaritate: investiții pentru generațiile viitoare ale Europei	8
4. Comisia încheie discuțiile preliminare cu Novavax, în vederea achiziționării unui nou vaccin potențial	9
5. Inițiative de redresare și de sprijin, în contextul pandemiei de COVID-19	9
6. Primele investiții de capital, în valoare de 178 mil EUR, în inovații radicale	11

I. CONSILIUL UE

1. Acordul comercial și de cooperare UE-Regatul Unit: Consiliul adoptă decizia privind semnarea (Consiliul UE din 29 decembrie 2020 – Brexit, Comerț)

Consiliul a adoptat, prin procedură scrisă, decizia privind semnarea Acordului comercial și de cooperare UE-Regatul Unit și aplicarea cu titlu provizoriu a acestuia începând cu 1 ianuarie 2021, în așteptarea aprobării Parlamentului European și a încheierii printr-o decizie a Consiliului din anul viitor.

Acum acordul va fi semnat de cele două părți la 30 decembrie 2020. Președintele Consiliului European, Charles Michel, și președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, vor semna la Bruxelles în numele Uniunii Europene, în timp ce prim-ministrul Boris Johnson va semna la Londra în numele Regatului Unit.

După semnarea oficială, decizia adoptată privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu, precum și acordul propriu-zis vor fi publicate în Jurnalul Oficial al UE în toate limbile și se vor aplica cu titlu provizoriu de la 1 ianuarie 2021.

Etapele următoare: Anul viitor, Consiliul va adopta decizia privind încheierea Acordului comercial și de cooperare UE-Regatul Unit, după ce Parlamentul European își va fi dat acordul și după finalizarea tuturor procedurilor necesare pentru intrarea în vigoare.

Context: La 23 iunie 2016, cetățenii Regatului Unit au votat pentru ieșirea din UE. La 29 martie 2017, Regatul Unit a notificat în mod oficial Consiliului European intenția sa de a părăsi UE. La 17 octombrie 2019, Consiliul European (articolul 50) a aprobat Acordul de retragere în forma asupra căreia au convenit negociatorii ambelor părți. De asemenea, Consiliul European a aprobat declarația politică revizuită de stabilire a cadrului viitoarelor relații dintre Uniunea Europeană și Regatul Unit.

Regatul Unit a părăsit Uniunea Europeană la 31 ianuarie 2020, la miezul nopții (CET), iar acordul de retragere a intrat în vigoare la 1 februarie 2020.

Negocierile privind viitorul parteneriat dintre UE și Regatul Unit au început la 2 martie 2020.

În iunie 2020, Regatul Unit a decis să nu solicite o prelungire a perioadei de tranziție. Prin urmare, perioada de tranziție se va încheia la 31 decembrie 2020.

2. Comunicat de presă: semnarea Acordului UE-Regatul Unit (Consiliul European din 30 decembrie 2020 – Brexit)

În numele Uniunii Europene, președintele Consiliului European și președinta Comisiei Europene au semnat Acordul comercial și de cooperare UE-Regatul Unit. Acest acord urmează acum să fie transmis Regatului Unit pentru a fi semnat de către prim-ministrul Boris Johnson, înainte de a fi aplicat cu titlu provizoriu începând cu 1 ianuarie 2021.

Acordul pe care l-am semnat astăzi este rezultatul unor luni de negocieri intense în care Uniunea Europeană a dat dovadă de o unitate fără precedent. Este un acord echitabil și echilibrat care protejează pe deplin interesele fundamentale ale Uniunii Europene și creează stabilitate și predictibilitate pentru cetățeni și întreprinderi. - Charles Michel, președintele Consiliului European

Acordul va fi apoi examinat de Parlamentul European și de Consiliu, înainte de a putea fi ratificat de Uniunea Europeană.

În acest context, este extrem de important ca Uniunea Europeană și Regatul Unit să privească spre viitor, în vederea deschiderii unui nou capitol în relațiile lor.

II. DOCUMENTE ADOPTATE DE CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ

1. Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitor la funcționarea modalităților stabilite prin Directiva 2010/24/UE a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri

Statele membre nu pot întreprinde acțiuni de recuperare în alte state, chiar dacă debitorii fiscali s-au mutat în altă țară sau dețin active în alte țări. Prin urmare, UE a adoptat un act legislativ care permite statelor membre ale UE să își ofere asistență reciprocă pentru recuperarea taxelor și impozitelor lor și pentru alte tipuri de creanțe ale UE, astfel cum sunt definite la articolul 2 din directivă.

Prezentul raport reprezintă o continuare a Raportului Comisiei COM(2017) 778 din 18 decembrie 2017 către Parlamentul European și Consiliu referitor la funcționarea modalităților stabilite prin Directiva 2010/24/UE a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri. Articolul 27 alineatul (3) din directiva menționată prevede că, o dată la cinci ani, Comisia transmite un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la funcționarea mecanismelor instituite prin directivă. Prezentul raport este al doilea raport elaborat în temeiul acestei noi directive și acoperă perioada 2017-2019.

Deși sumele recuperate sunt considerabile, problemele raportate indică faptul că există preocupări/îndoieli cu privire la disponibilitatea sau capacitatea unor state membre de a furniza asistență în materie de recuperare.

Ar trebui să se întreprindă acțiuni corespunzătoare în urma fiecărei cereri de asistență, iar timpul de prelucrare ar trebui redus substanțial.

Cadrul UE privind asistența în materie de recuperare a taxelor și impozitelor se confruntă cu o serie de provocări: instrumentele de solicitare și de acordare a asistenței în materie de recuperare trebuie adaptate la nevoia tot mai mare de asistență în materie de recuperare, la noile evoluții economice și tehnologice și la evoluțiile juridice, în special în ceea ce privește respectarea drepturilor debitorilor fiscali.

Statele membre sunt invitate să coopereze cu Comisia pentru a pune în aplicare aceste acțiuni, în mod proactiv și într-un spirit european pozitiv.

2. Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu - Raport de evaluare a programului Uniunii de sprijinire a unor activități specifice care favorizează creșterea gradului de implicare a consumatorilor și a altor utilizatori finali de servicii financiare în procesul de elaborare a politicilor Uniunii în domeniul serviciilor financiare pentru perioada 2017-2020 instituit în temeiul Regulamentului (UE) 2017/826 al Parlamentului European și al Consiliului

După criza din 2008, au fost demarate o serie de inițiative pentru a spori participarea și implicarea activă a consumatorilor și a altor utilizatori finali de servicii financiare în procesul de elaborare a politicilor UE.

Ca urmare a unei inițiative a Parlamentului European, Comisia a lansat la sfârșitul anului 2011 un proiect-pilot menit să ofere granturi pentru a sprijini dezvoltarea unui centru de expertiză financiară. Comisia a acordat între 2012 și 2015 „granturi de funcționare” pentru

două organizații: Finance Watch și BETTER FINANCE (mai întâi în cadrul unui proiect-pilot și mai târziu sub forma unei acțiuni pregătitoare). Din 2016, aceste granturi au fost acordate sub forma unor „granturi pentru acțiuni”.

Evaluarea din 2015 atât a proiectului-pilot, cât și a acțiunilor pregătitoare ulterioare a indicat faptul că măsura și-a atins în general obiectivul. Ca urmare, a fost adoptat Regulamentul (UE) 2017/826. Acest regulament instituie un program al Uniunii pentru perioada cuprinsă între 1 mai 2017 și 31 decembrie 2020 pentru a sprijini în continuare activitățile organizațiilor BETTER FINANCE și Finance Watch. Scopul prezentului raport de evaluare este de a îndeplini obligația prevăzută la articolul 9 din acest regulament și de a stabili dacă programul și-a atins obiectivele, și anume: (i) creșterea gradului de participare a consumatorilor în procesul de elaborare a politicilor Uniunii în domeniul serviciilor financiare; și (ii) informarea acestora cu privire la chestiunile aflate în joc în reglementarea domeniului financiar.

Concluzia prezentului raport de evaluare este că obiectivele programului au fost în general îndeplinite. Obiectivul de a consolida în continuare gradul de implicare a consumatorilor și a utilizatorilor finali de servicii financiare în procesul de elaborare a politicilor Uniunii în domeniul serviciilor financiare a fost atins. De asemenea, obiectivul de informare a consumatorilor și a altor utilizatori finali de servicii financiare cu privire la chestiunile aflate în joc în reglementarea domeniului financiar a fost în general atins. Atât Finance Watch, cât și BETTER FINANCE au informat consumatorii prin campanii, comunicate de presă etc.

Având în vedere dependența lor de finanțarea UE, Finance Watch și BETTER FINANCE nu ar putea oferi același nivel de susținere a intereselor utilizatorilor de servicii financiare fără finanțare din partea UE și, prin urmare, nu ar putea reprezenta în aceeași măsură interesele consumatorilor. Fără granturile UE acordate acestor două organizații, nici alte organizații din UE nu ar putea acoperi această lacună. Prin urmare, finanțarea din partea UE continuă să fie necesară pentru creșterea gradului de participare a consumatorilor în procesul de elaborare a politicilor UE în domeniul serviciilor financiare.

În afară de Finance Watch și BETTER FINANCE, nu există în prezent nicio altă organizație la nivelul UE care să acopere o gamă similară de subiecte în domeniul serviciilor financiare și cu aceeași profunzime.

3. Propunere de Decizie de punere în aplicare a Consiliului de autorizare a Republicii Lituania de a aplica o măsură de derogare de la dispozițiile articolului 287 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată

Prin scrisoarea înregistrată de Comisie la 18 iunie 2020, Lituania a solicitat autorizarea de a aplica, de la 1 ianuarie 2021, o măsură de derogare de la dispozițiile articolului 287 din Directiva 2006/112/CE din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (denumită în continuare „Directiva TVA”), permițând Republicii Lituania să scutească de plata TVA persoanele impozabile a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 55 000 EUR.

Având în vedere dispoziția din Directiva TVA pe care se întemeiază, propunerea intră în sfera competenței exclusive a Uniunii Europene. În consecință, principiul subsidiarității nu se aplică.

Decizia se referă la o autorizare acordată unui stat membru la solicitarea acestuia și nu constituie o obligație.

Având în vedere domeniul de aplicare limitat al derogării, măsura specială este proporțională cu obiectivul urmărit, și anume simplificarea colectării impozitelor în beneficiul persoanelor impozabile mici și al administrației fiscale.

Propunerea nu va avea un impact negativ asupra bugetului UE, deoarece Lituania va efectua un calcul de compensare în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (CEE, EURATOM) nr. 1553/89 al Consiliului.

III. ȘTIRI-REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA

1. Noua strategie de securitate cibernetică a UE

Comisia și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate prezintă o nouă strategie de securitate cibernetică a UE, componentă-cheie a conturării viitorului digital al Europei, a planului de redresare pentru Europa și a Strategiei UE privind o uniune a securității. În această calitate, strategia va consolida reziliența colectivă a Europei la amenințările cibernetică și va contribui la asigurarea faptului că toți cetățenii și toate întreprinderile pot beneficia pe deplin de servicii și instrumente digitale de încredere și fiabile. Indiferent de dispozitivele conectate, rețeaua energetică sau băncile, avioanele, administrațiile publice și spitalele pe care europenii le utilizează sau le frecventează, aceștia merită să o facă în deplină siguranță că vor fi protejați de amenințările cibernetică.

Noua strategie de securitate cibernetică îi permite, de asemenea, Uniunii Europene să se afirme ca lider în materie de norme și standarde internaționale în spațiul cibernetic și să consolideze cooperarea cu partenerii din întreaga lume, pentru promovarea unui spațiu cibernetic mondial, deschis, stabil și sigur, bazat pe statul de drept, drepturile omului, libertățile fundamentale și valorile democratice.

În plus, Comisia prezintă propuneri pentru abordarea rezilienței cibernetică și fizice a entităților și a rețelelor critice: o Directivă privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune (Directiva NIS revizuită sau „NIS 2”) și o nouă Directivă privind reziliența entităților critice. Propunerile acoperă o gamă largă de sectoare și vizează abordarea, într-un mod coerent și complementar, a riscurilor actuale și viitoare din mediul online și offline, de la atacuri cibernetică la criminalitate sau dezastre naturale.

Încrederea și securitatea sunt elementele centrale ale Deceniului digital al UE

Noua strategie de securitate cibernetică urmărește să asigure un internet mondial și deschis și prevede totodată garanții menite nu numai să asigure securitatea, ci și să protejeze valorile europene și drepturile fundamentale ale tuturor. Pe baza realizărilor din lunile recente și din ultimii ani, strategia cuprinde propuneri concrete de inițiative în materie de reglementare, de investiții și de politică în trei domenii de acțiune ale UE.

Reziliență, suveranitate tehnologică și poziția de lider

În cadrul acestei componente, Comisia propune reformarea normelor privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice, în cadrul unei Directive privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune (Directiva NIS revizuită sau „NIS 2”), cu scopul întăririi rezilienței cibernetică a sectoarelor publice și private critice – spitalele, rețelele energetice, căile ferate, dar și centrele de date, administrațiile publice, laboratoarele de cercetare și centrele care fabrică dispozitive medicale și medicamente critice, – precum și alte infrastructuri și servicii critice trebuie să rămână impermeabile, într-un mediu în care amenințările sunt din ce în ce mai complexe și evoluează rapid.

Comisia propune, de asemenea, lansarea la nivelul întregii UE, a unei rețele de centre de operațiuni de securitate, bazată pe inteligența artificială (IA), care să constituie un adevărat

„scut de securitate cibernetică” pentru UE, capabil să detecteze semnele unui atac cibernetic suficient de devreme și să permită luarea de acțiuni proactive, înainte de producerea unor daune. Alte măsuri vizează acordarea unui sprijin specific întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), în cadrul centrelor de inovare digitală, depunerea unor eforturi sporite de perfecționare a competențelor forței de muncă, de atragere și de menținere a persoanelor celor mai talentate în materie de securitate cibernetică, precum și realizarea de investiții în cercetare și inovare deschise, competitive și bazate pe excelență.

Consolidarea capacității operaționale de prevenire, descurajare și răspuns

Comisia pregătește, printr-un proces progresiv și incluziv cu statele membre, crearea unei noi unități comune de securitate cibernetică; aceasta va consolida cooperarea dintre organismele UE și autoritățile statelor membre responsabile de prevenirea și descurajarea atacurilor cibernetică și de răspunsul la acestea, inclusiv comunitatea civilă, autoritățile de aplicare a legii, mediul diplomatic și entitățile de apărare cibernetică. Înaltul Reprezentant prezintă propuneri de consolidare a setului UE de instrumente pentru diplomația cibernetică pentru prevenirea, descurajarea și înfrânarea activităților cibernetică răuvoitoare, precum și pentru răspunsul la acestea; sunt vizate în special activitățile cibernetică răuvoitoare, ce afectează infrastructura critică, lanțurile de aprovizionare, instituțiile și procesele democratice. UE va depune totodată eforturi pentru consolidarea cooperării în domeniul apărării cibernetică și dezvoltarea capacității de apărare cibernetică de ultimă generație; pentru aceasta, Uniunea se va baza pe activitatea Agenției Europene de Apărare și va încuraja statele membre să utilizeze, pe deplin, cooperarea structurată permanentă și Fondul european de apărare.

Promovarea unui spațiu cibernetic mondial și deschis printr-o cooperare sporită

UE își va intensifica colaborarea cu partenerii internaționali, pentru consolidarea ordinii internaționale, bazate pe norme, în vederea promovării securității și stabilității internaționale, în spațiul cibernetic și protejării drepturilor omului și a libertăților fundamentale online. UE va promova normele și standardele internaționale ce reflectă aceste valori fundamentale ale UE, în colaborare cu partenerii săi internaționali, în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al altor foruri relevante. UE își va îmbunătăți, în continuare, setul de instrumente privind diplomația cibernetică și își va intensifica eforturile, pentru consolidarea capacităților cibernetică, în țările terțe, prin elaborarea unei agende a UE privind consolidarea capacităților cibernetică externe. Dialogurile cibernetică cu țările terțe, cu organizațiile regionale și internaționale, precum și cu comunitatea multiparticipativă vor fi intensificate. UE va înființa, de asemenea, o rețea a UE de diplomație cibernetică în întreaga lume, pentru a-și promova viziunea privind spațiul cibernetic.

UE se angajează să sprijine noua strategie de securitate cibernetică, prin investiții fără precedent în tranziția digitală a UE, în următorii șapte ani, cu ajutorul următorului buget pe termen lung al UE, în special prin programul Europa digitală și Orizont Europa, precum și prin Planul de redresare pentru Europa. Statele membre sunt așadar încurajate să utilizeze, pe deplin, mecanismul UE de redresare și reziliență, pentru sporirea securității cibernetică și pentru reflectarea nivelului investițiilor UE. Obiectivul este de atingere a unor investiții combinate, în valoare de până la 4,5 mld EUR, din partea UE, a statelor membre și a sectorului, în special în cadrul Centrului de competențe în materie de securitate cibernetică și al Rețelei de centre de coordonare și, de asigurare a faptului că IMM-urile beneficiază de o mare parte a acestor investiții.

Comisia urmărește, de asemenea, să consolideze capacitățile industriale și tehnologice ale UE în materie de securitate cibernetică, inclusiv prin proiecte sprijinite în comun, cu fonduri din bugetul UE și din bugetele naționale. UE are ocazia unică de a-și pune în comun resursele pentru a-și consolida autonomia strategică și poziția de lider în materie de securitate cibernetică, de-a lungul lanțului de aprovizionare digital (inclusiv date și cloud, tehnologii pe bază de procesoare de nouă generație, conectivitate extrem de sigură și rețele 6G), în conformitate cu valorile și prioritățile sale.

Reziliența cibernetică și fizică a rețelelor, a sistemelor informatice și a entităților critice

Măsurile existente la nivelul UE menite să protejeze serviciile și infrastructurile esențiale, împotriva riscurilor cibernetică și fizice trebuie actualizate. Riscurile în materie de securitate cibernetică continuă să evolueze odată cu creșterea nivelului de digitalizare și interconectare. Riscurile fizice au devenit, de asemenea, mai complexe de la adoptarea normelor UE din 2008 privind infrastructura critică, norme ce acoperă, în prezent, doar sectoarele energiei și transporturilor. Revizuirile vizează actualizarea normelor, cu scopul urmării logicii strategiei UE privind uniunea securității, depășirea falsei dihotomii între mediul online și mediul offline și eliminarea abordării compartimentate.

Pentru a răspunde amenințărilor tot mai mari generate de digitalizare și interconectare, propunerea de Directivă privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune (Directiva NIS revizuită sau „NIS 2”) va include, în domeniul său de aplicare, entitățile mijlocii și mari din mai multe sectoare, în funcție de caracterul lor critic pentru economie și societate. NIS 2 consolidează cerințele de securitate impuse întreprinderilor, abordează securitatea lanțurilor de aprovizionare și relațiile cu furnizorii, simplifică obligațiile de raportare, introduce măsuri de supraveghere mai stricte pentru autoritățile naționale și cerințe mai stricte de asigurare a respectării legii, urmărind totodată armonizarea regimurilor de sancțiuni în toate statele membre. Propunerea NIS 2 va contribui la intensificarea schimbului de informații și a cooperării privind gestionarea crizelor cibernetică, la nivel național și la nivelul UE.

Propunerea de Directivă privind reziliența entităților critice extinde și aprofundează domeniul de aplicare al Directivei din 2008 privind infrastructurile critice europene. În prezent, sunt vizate zece sectoare: energia, transporturile, activitatea bancară, infrastructurile pieței financiare, sănătatea, apa potabilă, apa reziduală, infrastructura digitală, administrația publică și spațiul. În temeiul directivei propuse, fiecare stat membru ar urma să adopte o strategie națională, în vederea asigurării rezilienței entităților critice. De asemenea, ar efectua evaluări periodice ale riscurilor, ce ar contribui la identificarea unui subset mai mic de entități critice, care ar fi supuse unor obligații menite să le consolideze reziliența în fața riscurilor non-cibernetică; printre obligații se numără evaluarea riscurilor la nivel de entitate, luarea de măsuri tehnice și organizatorice și notificarea incidentelor. La rândul său, Comisia ar urma să ofere sprijin complementar statelor membre și entităților critice, de exemplu elaborând o imagine de ansamblu la nivelul Uniunii a riscurilor transfrontaliere și transsectoriale, precum și bune practici, metodologii, activități de formare transfrontalieră și exerciții pentru testarea rezilienței entităților critice.

Asigurarea funcționării rețelelor de generație următoare: tehnologia 5G și tehnologii viitoare

În cadrul noii strategii de securitate cibernetică, statele membre, cu sprijinul Comisiei și al ENISA (Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică), sunt încurajate să finalizeze implementarea setului de instrumente al UE în materie de 5G, ce oferă o abordare cuprinzătoare și obiectivă bazată pe riscuri pentru securitatea rețelelor 5G și a generațiilor viitoare de rețele.

Potrivit raportului referitor la impactul Recomandării Comisiei privind securitatea cibernetică a rețelelor 5G și la stadiul implementării setului de instrumente al UE cuprinzând măsuri de, de la raportul din iulie 2020 privind progresele înregistrate, majoritatea statelor membre se află deja pe calea cea bună, în ceea ce privește implementarea măsurilor recomandate. Acestea ar trebui acum să vizeze finalizarea implementării, până în al doilea trimestru al anului 2021 și, să se asigure că riscurile identificate sunt atenuate, în mod corespunzător, în mod coordonat, în special în vederea reducerii la minimum a expunerii la furnizorii cu grad ridicat de risc și a evitării dependenței de acești furnizori. De asemenea, Comisia stabilește principalele obiective și acțiuni menite să continue activitatea coordonată la nivelul UE.

2. Acordul final privind calitatea apei potabile și accesul la aceasta

Comisia a salutat adoptarea Directivei revizuite privind apa potabilă, de către Parlamentul European, în cadrul sesiunii sale plenare, de la sfârșitul lunii decembrie. Noua directivă va garanta un acces mai sigur la apă, pentru toți europenii. Totodată, directiva va asigura cele mai înalte standarde din lume, în ceea ce privește apa potabilă, în conformitate cu obiectivul ambițios de reducere la zero a poluării, pentru un mediu fără substanțe toxice, anunțat în Pactul verde european. Directiva se bazează pe propunerea prezentată de Comisie în februarie 2018, ca o continuare directă a primei inițiative cetățenești europene „Right2Water”.

Textul convenit se întemeiază pe recomandările Organizației Mondiale a Sănătății privind standardele de siguranță pentru apa potabilă și merge chiar mai departe decât acestea. Directiva include dispoziții privind controlul nu numai al apei de la robinet, ci și al surselor de apă potabilă și al sistemelor de distribuție, pentru reducerea la minimum a riscului de impact nociv al poluării asupra sănătății umane și a resurselor noastre de apă. Directiva reformată abordează chestiunea poluanților emergenți, cum ar fi microplasticul, perturbatorii endocriini, precum și noile tipuri de substanțe chimice.

Directiva introduce obligația pentru statele membre de a îmbunătăți sau a menține accesul la apă potabilă sigură pentru toți, punând accentul pe grupurile vulnerabile și marginalizate. De asemenea, directiva prevede că cetățenii trebuie să aibă un mai bun acces la informații privind furnizorii de apă, referitoare, de exemplu, la calitatea și alimentarea cu apă potabilă, în zona în care locuiesc. Grație dispozițiilor directivei, consumatorii vor putea să bea cu mai mare încredere apa de la robinet, ceea ce va reduce deșeurile produse de utilizarea apei la sticle de plastic.

În plus, noul act legislativ prevede includerea unor cerințe detaliate, în materie de igienă, pentru materialele ce intră în contact cu apa potabilă; totodată, directiva conferă Agenției Europene pentru Produse Chimice (ECHA) un rol esențial, pentru garantarea faptului că, în produsele care intră în contact cu apa (cum ar fi țevile și robinetele), se pot utiliza numai substanțe sigure.

3. Erasmus+ și Corpul european de solidaritate: investiții pentru generațiile viitoare ale Europei

Comisia a publicat Raportul anual pentru 2019 privind Erasmus+, ce arată că programul și-a îndeplinit pe deplin obiectivele pentru anul respectiv, cu niveluri excelente de punere în aplicare și o utilizare eficientă a fondurilor. Bugetul total pentru programul Erasmus+ crește de la an la an, ridicându-se în 2019 la 3,37 mld EUR – cu 547 mil EUR mai mult decât în 2018, ceea ce reprezintă o creștere de 20%. Cu acest buget, Erasmus+ a sprijinit aproape 940 000 de experiențe de învățare în străinătate și a oferit finanțare unui număr de aproximativ 25 000 de proiecte și 111 000 de organizații.

Comisarul pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret, Mariya Gabriel, a declarat: „Erasmus este o poveste de succes europeană, ce și-a dovedit valoarea adăugată, timp de mai bine de trei decenii. Programul reprezintă o modalitate eficace de abordare a multor dintre provocările societale cu care se confruntă Europa. În viitor, vom avea un program Erasmus+ mai amplu, mai solid și mai bun, ce va sta, de asemenea, la baza eforturilor noastre de transformare a spațiului european al educației într-o realitate până în 2025.”

În 2019, programul a finanțat mobilitatea a aproape 505 000 de studenți și de membri ai personalului din învățământul superior. De asemenea, a continuat, să sprijine cursanții și personalul din domeniul educației și formării profesionale – peste 192 000 de persoane au petrecut o perioadă de învățare în străinătate, în 2019. Primele 17 alianțe universitare europene au luat startul, în iunie 2019, cu un buget de aproape 85 mil EUR. Cu un buget de 49,3 mil EUR, componenta „sport” a programului a finanțat 260 de proiecte.

De asemenea, Comisia a publicat primul raport privind punerea în aplicare a Corpului european de solidaritate, ce a debutat în octombrie 2018. Acesta este primul program al UE dedicat integral sprijinirii implicării tinerilor în activități de solidaritate. În primele 15 luni de existență, Corpul a sprijinit 3 750 de proiecte, oferind unui număr de peste 27 000 de tineri șansa de a participa la activități de voluntariat individual sau în echipă, la stagii sau locuri de muncă.

4. Comisia încheie discuțiile preliminare cu Novavax, în vederea achiziționării unui nou vaccin potențial

Comisia Europeană a încheiat, la 17 decembrie, discuțiile preliminare cu compania farmaceutică Novavax, în vederea achiziționării vaccinului potențial împotriva COVID-19, produs de aceasta. Contractul avut în vedere cu Novavax ar urma să ofere tuturor statelor membre ale UE posibilitatea achiziționării a 100 de milioane de doze și până la 100 de milioane de doze suplimentare.

Discuțiile preliminare cu Novavax vin în completarea unui portofoliu deja larg și asigurat de vaccinuri ce urmează să fie produse în Europa, incluzând contractele deja semnate cu AstraZeneca, Sanofi-GSK, Janssen Pharmaceutica NV, BioNtech-Pfizer, CureVac și Moderna. Acest portofoliu diversificat de vaccinuri va asigura buna pregătire a Europei pentru vaccinare, de îndată ce vaccinurile se vor dovedi a fi sigure și eficiente. Statele membre ar putea decide să doneze vaccinul unor țări cu venituri medii și inferioare sau să îl redirecționeze către alte țări europene.

Președintele Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a declarat: „Am plăcerea de a vă anunța că vom continua să ne extindem portofoliul diversificat de vaccinuri. Demersul de astăzi, în vederea încheierii unui acord cu Novavax, demonstrează angajamentul Comisiei în asigurarea explorării tuturor opțiunilor posibile de acces la vaccinurile împotriva COVID-19. Accesul la un număr mai mare de vaccinuri ne va permite să avem o acoperire suficientă pentru a învinge pandemia.”

Novavax este o companie de biotehnologie, ce dezvoltă vaccinuri de ultimă generație, împotriva unor boli infecțioase grave. Vaccinul propus de această companie este un vaccin subunitar pe bază de proteine, aflat deja în faza 3 a studiului clinic.

Comisia, cu sprijinul statelor membre, a luat decizia de a sprijini acest vaccin, pe baza unei evaluări științifice temeinice, a tehnologiei utilizate, a experienței companiei în dezvoltarea de vaccinuri și a capacității sale de producție, pentru aprovizionarea tuturor statelor membre ale UE.

5. Inițiative de redresare și de sprijin, în contextul pandemiei de COVID-19

Comisia Europeană a publicat modele orientative, menite să ajute statele membre să elaboreze planuri naționale de redresare și reziliență, care să fie conforme cu normele UE privind ajutoarele de stat. Totodată, pentru facilitarea și mai mult a punerii în aplicare a programului InvestEU, precum și a fondurilor UE și a fondurilor naționale alocate redresării, Comisia consultă statele membre cu privire la o eventuală extindere a Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare. În fine, Comisia efectuează un sondaj în rândul tuturor statelor membre, pentru colectarea opiniilor acestora, cu privire la punerea în aplicare a Cadrului temporar pentru măsuri de ajutor de stat.

Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat referitoare la planurile naționale de redresare și reziliență

În contextul punerii în aplicare a planurilor de redresare și reziliență ale statelor membre, controlul ajutoarelor de stat va contribui la asigurarea faptului că cheltuielile publice

ale statelor membre nu elimină cheltuielile private, la evitarea supracompensării și la garantarea unor condiții de concurență echitabile pe piața unică.

Pentru remedierea, în aval, a eventualelor probleme legate de ajutoarele de stat, Comisia va purta din timp discuții cu statele membre, cu privire la investițiile avute în vedere în planurile lor naționale de redresare și reziliență. Comisia este pregătită să examineze, împreună cu autoritățile naționale, posibilele dimensiuni de ajutor de stat ale planurilor lor de redresare și să le acorde întreaga asistență necesară, pentru elaborarea unor scheme de investiții care să fie conforme cu normele privind ajutoarele de stat.

Multe măsuri ce ar putea fi propuse de statele membre, cum ar fi anumite investiții în infrastructură și sprijinul direct acordat cetățenilor, nu fac obiectul controlului ajutoarelor de stat, deoarece nu sunt selective sau nu se referă la activități economice. Este probabil ca alte măsuri să intre sub incidența Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare și, prin urmare, să nu fie necesar să fie notificate Comisiei și să poată fi puse în aplicare imediat de către statele membre.

În ceea ce privește măsurile ce constituie ajutoare de stat și care necesită aprobare individuală, Comisia le va trata cu prioritate. În orice caz, Comisia se angajează să finalizeze evaluarea, în termen de șase săptămâni de la primirea notificării complete din partea statului membru.

Modele orientative privind ajutoarele de stat

Comisia a publicat unsprezece modele orientative privind ajutoarele de stat. Acestea acoperă numeroasele tipuri de proiecte de investiții conforme cu „inițiativele emblematice europene”, prevăzute în Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă, elaborată de Comisie.

Modelele orientative furnizează îndrumări sectoriale cu privire la cazurile în care (i) este posibil să se excludă existența unui ajutor de stat și, prin urmare, nu este necesară notificarea prealabilă a Comisiei; (ii) ar exista un ajutor de stat, dar nu este necesară notificarea, deoarece respectivul ajutor de stat intră sub incidența unei exceptări pe categorii și (iii) ar exista un ajutor de stat și este necesară notificarea, în lumina principalelor norme aplicabile privind ajutoarele de stat.

Modelele orientative pot să fie actualizate și vor fi actualizate, după caz, după ce Comisia va avea o mai bună perspectivă asupra planurilor naționale de redresare ale statelor membre și după ce va cunoaște mai bine aceste planuri. În fine, statele membre pot utiliza căsuța poștală electronică și linia telefonică de urgență special create de Comisie, pentru a răspunde la întrebările referitoare la modelele orientative.

Consultarea privind extinderea Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare

Comisia a mai transmis statelor membre, spre consultare, o eventuală extindere suplimentară a domeniului de aplicare al Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare, pentru a se asigura o punere în aplicare eficientă a programului InvestEU, a Mecanismului de redresare și reziliență, precum și a altor fonduri ale UE și a fondurilor naționale destinate redresării și realizării obiectivelor digitale și obiectivelor verzi ale UE. Se propune, de exemplu, ca posibilitățile de investiții menite să permită sporirea eficienței energetice sau digitalizarea clădirilor, construirea de rețele de stații de încărcare pentru mașini electrice, digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) sau dezvoltarea benzii largi să fie incluse în domeniul de aplicare al regulamentul menționat.

Propunerea se bazează pe propunerea prezentată de Comisie, în luna iulie 2019, în vederea facilitării finanțării naționale a proiectelor sau a produselor financiare ce intră sub incidența programelor UE, gestionate la nivel central, în temeiul următorului cadru financiar multianual.

Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare declară anumite categorii de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu tratatul, cu condiția ca acestea să îndeplinească o

serie de condiții clare și, scutește aceste categorii de ajutoare de obligația de a notifica în prealabil Comisia și de a primi aprobarea acesteia. După adoptarea finală de către Comisie, statele membre vor putea să pună în aplicare aceste măsuri, în mod direct, în deplină securitate juridică.

Chestionar adresat statelor membre privind punerea în aplicare a Cadrului temporar pentru măsuri de ajutor de stat

În martie 2020, Comisia a adoptat Cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat, menit să permită statelor membre să ofere sprijinul necesar economiei în contextul pandemiei de COVID-19, menținând în același timp condiții de concurență echitabile. Până în prezent, Comisia a luat peste 380 de decizii de autorizare a peste 460 de măsuri naționale, în valoare de peste 3,07 mii mld EUR, în cele 27 de state membre și în Regatul Unit.

Comisia continuă să monitorizeze și să evalueze aplicarea Cadrului temporar în funcție de evoluția crizei. În acest scop, în urma consultărilor publice la care au participat toate statele membre, Cadrul temporar a fost modificat la 3 aprilie, 8 mai, 29 iunie și 13 octombrie 2020, pentru ca statele membre să poată să ajute mai mult întreprinderile afectate de pandemia de COVID-19.

La 7 decembrie 2020, Comisia a transmis statelor membre un chestionar, în vederea colectării opiniilor acestora cu privire la punerea în aplicare și eventuala necesitate de adaptare, din nou, a Cadrului temporar privind ajutoarele de stat, pentru a face față impactului economic al celui de al doilea val al pandemiei și pentru a asigura o redresare eficientă în urma crizei. În plus, Comisia colectează, de asemenea, de la statele membre date cu privire la cheltuielile aferente ajutoarelor de stat, din cadrul schemelor aprobate până în decembrie 2020. Comisia va decide cu privire la eventuale măsuri viitoare, pe baza feedbackului primit din partea statelor membre.

6. Primele investiții de capital, în valoare de 178 mil EUR, în inovații radicale

Comisia a anunțat prima serie de investiții directe de capital, efectuate prin intermediul noului Fond al Consiliului European pentru Inovare (CEI). În ansamblu, 42 de întreprinderi nou-înființate și întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) foarte inovatoare vor beneficia de finanțare prin capitaluri proprii de circa 178 mil EUR, pentru dezvoltarea și extinderea inovațiilor radicale, în domenii printre care se numără sănătatea, economia circulară și tehnologia avansată de producție. Printre acestea se numără și întreprinderea franceză CorWave, prima întreprindere din UE în care investește Fondul CEI.

Investițiile de capital, cu o valoare cuprinsă între 500 000 EUR și 15 mil EUR pentru fiecare beneficiar, completează finanțarea prin granturi, ce a fost deja furnizată prin intermediul instrumentului-pilot Accelerator al CEI, pentru ca întreprinderile să se poată dezvolta mai rapid. Este prima dată când Comisia a efectuat investiții directe de capital sau cvasicapital, mai precis, investiții de capital combinate cu un grant, în întreprinderi nou-înființate, conform estimărilor participațiile urmând să fie cuprinse între 10% și 25%.

Începând din decembrie 2019, în cadrul instrumentului Accelerator al CEI, au fost deja selectate, în total, 293 de întreprinderi pentru a beneficia de finanțare prin granturi în valoare de peste 563 mil EUR. Dintre acestea, 159 de întreprinderi au fost selectate, pentru a beneficia, în plus, de noile investiții de capital din Fondul CEI. Cele 42 de întreprinderi anunțate sunt primele din cadrul acestui grup și care au trecut cu succes de procesul de evaluare și de diligență. Alte 117 întreprinderi urmează să beneficieze de investiții, dacă vor trece cu succes de procesele relevante în curs.

CorWave: prima întreprindere din UE care a semnat un acord de investiții cu Fondul CEI

CorWave, o întreprindere franceză foarte inovatoare, a fost prima beneficiară a unei investiții directe de capital. Misiunea CorWave este de a oferi un nou standard de îngrijire pacienților cu insuficiență cardiacă severă. În valoare de 15 mil EUR, investiția din Fondul CEI a jucat un rol esențial, prin mobilizarea altor investitori care să susțină IMM-ul francez, ceea ce a condus la investiții în valoare de 35 mil EUR, în cea de a patra etapă a finanțării inițiale, acordate CorWave.

Datorită acestei inițiative ambițioase, CorWave va reuși să introducă pe piață și să extindă soluția sa medicală inovatoare și, anume, un dispozitiv de asistență a ventriculului stâng (Left Ventricular Assist Device, LVAD), ce va îmbunătăți în mod semnificativ viața persoanelor cu insuficiență cardiacă severă, reducând la jumătate complicațiile grave și nevoia de respitalizare, ameliorând totodată, în mod substanțial, calitatea vieții acestor persoane. Potențialul ridicat de creștere al întreprinderii CorWave va conduce și la crearea de locuri de muncă de înaltă calitate în UE.

Următoarele etape pentru beneficiari

În prezent, acordurile de investiții cu celelalte întreprinderi-țintă sunt în curs de finalizare și vor fi anunțate în curând. Iată câteva exemple de întreprinderi beneficiare ale acestei prime serii de investiții:

- Hiber (Țările de Jos): întreprindere internațională cu activități în sectoarele sateliților și comunicațiilor, ce furnizează conectivitate mondială și la prețuri accesibile, pentru internetul obiectelor;
- XSUN (Franța): întreprindere cu activități în sectorul aeronavelor solare, ce proiectează drone independente din punct de vedere energetic, concepute să fie complet autonome și să poată funcționa fără nicio intervenție umană;
- GEOWOX LIMITED (Irlanda): întreprindere cu activități în sectorul tehnologiei, ce furnizează evaluări imobiliare automatizate, pe baza unor date deschise de înaltă calitate și a unor modele de învățare automată;
- EPI-ENDO PHARMACEUTICALS EHF (Islanda): întreprindere cu activități în sectorul farmaceutic, axată pe dezvoltarea unui portofoliu exclusiv de medicamente pentru tratarea bolilor respiratorii cronice, un flagel mondial.

Aceste prime investiții au urmat unei evaluări aprofundate efectuate de experți externi, unui proces de diligență supravegheat de practicieni externi și de investitori, în cadrul Comitetului pentru investiții al Fondului CEI, precum și unei decizii finale a Consiliului de administrație al Fondului CEI.

Surse de informare:

Comisia Europeană

Consiliul Uniunii Europene

Reprezentanța Comisiei Europene în România

***Buletin informativ elaborat de:
SERVICIUL AFACERI EUROPENE***